

get vanskeligt at faa disse Skoler oprettet ude paa Landet; man skal jo ikke tvinge den igennem; Lovforslaget vil ikke tvinge vedkommende Kommunalbestyrelse til at indrette en saadan Skole; den kan, hvis den vil, og kan faa faa Understøttelse dertil, og Seminariet kan indrette en saadan Øvelseskole eller Prøve-skole — hvis man vil kalde den saa — i Reglen med Statens Bistand. Men det kan jo ogsaa være, at de ikke kunne faa nogen saadan Skole eller kunne faa den tilstrækkelig besøgt; jeg for mit Vedkommende vilde meget betænke mig paa at sende mine Børn til en saadan Skole, hvis jeg boede i en Kommune, hvor der var en saadan Skole. Hvad vilde saa Følgen blive af, at man ikke kunde faa nogen saadan Skole. Følgen vilde blive den, at den højtærede Kultusminister snart vilde komme til Rigsdagen med andre Krav. Jeg ved, at der i de Kredse, som staa Ministeriet nær, ere stærke Strømninger oppe, som gaa ud paa, at man skal flytte Seminarierne ind til de større Byer (Afbrudelse). Ja et æret Medlem siger nok, at det vil man ikke; men det er ikke godt at vide i vore Dage, hvad man vil; det er uberegneligt, hvad man kan gaa ind paa i mange Retninger; men jeg vil sige, at naar man en Gang har vedtaget denne Lovbestemmelse, hvorved det gøres til en Pligt, at Seminarierne skulle have saadanne Børneskoler, staa Ministeren stærkere, naar han kommer til Rigsdagen og siger, at de Øvelseskoler, som ere paabudte i dette Lovforslag, ikke kunne staffles til Veje, men at der derfor ikke er andet at gøre, da de ere et nødvendigt Led i hele vor Læreruddannelse, og at vi derfor af Hensyn til disse Skoler maa have Seminarierne flyttet ind til de større Byer. Men saa er jeg bange for, at Lærerstandens vil blive rekrutteret fra Lag i Samfundet, som vi meget maa betænke os for. Det vil blive en hel Del Affald fra Realskoler og andre Skoler; desuden ville Folk, som ikke have kunnet opnaa de Stillinger, de ønske i Post-, Telegraf-, Jærnbanevæsen eller anden Stats tjeneste, forsøge paa at tage Seminaristeksamen, og de ville, naar Seminariet laa i Byen, have lettere Afgang til at søge en saadan Anstalt. Saa er der Mulighed for, at de kunne faa Seminaristeksamen og komme ud som Vejledere for Landets Ungdom, og jeg vilde meget beklage, om noget saadant skulde ske. Det er mine to Hovedgrunde, hvorfor jeg har stillet mit Vædringsforslag, om at denne Del af Forslaget maa udgaa. I det hele taget vil jeg sige, at jeg vil finde det langt naturligere, at

Seminaristerne paa Seminarierne faa det Maal af Kundskaber, som fordres, og at de derefter gaa ud til praktisk Skolegerning omkring i Landet hos praktiske Skolemænd, under deres Vejledning, og efter nogle Mars Forløb igen vende tilbage til Seminariet for at aflægge den praktiske Færdighedsprøve; Det glæder mig for Resten at se, at den højtærede Minister selv noget er inde paa denne Tankegang, idet der udtrykkelig i § 6 Vitra c. staaar udtalt, at Prøven i praktisk Færdighed aflægges i Seminariets Børneskole, men at det kan tillades at tage denne Prøve om for sig. Den højtærede Minister indrømmer altsaa, at det kan gaa, at hvis en Seminarist ikke kan bestaa Prøven i praktisk Færdighed, skal hans Eksamen dog ikke derfor være annulleret og betydningsløs; om kortere eller længere Tid kan han vende tilbage og aflægge en saadan Prøve. Jeg tror, det er den sundeste og naturligste Vej at gaa, at man lader Seminaristerne, efter at have modtaget den almindelige Uddannelse, gaa ud i Livet for at erhverve sig den praktiske Færdighed, og da efter 2 eller 3 Mars Forløb vende tilbage og tage Prøven i praktisk Færdighed, inden de kunne søge Ansættelse i offentlige Embeder.

Da jeg nu har Ordet, for at anbefale dette Forslag til velvillig Overvejelse, vil jeg gerne tillade mig, at omtale med et Par Ord det Spørgsmaal, som er det mest brændende Spørgsmaal ved Behandling af dette Lovforslag. Den sidste ærede Taler har fuldstændig Ret i, at Hovedslaget om dette Forslag her staaar paa Spørgsmaalet om, hvor vidt man skal forlade Eksamenkommissionen og gaa over til faste Censurer eller ej. Den ærede sidste Taler gjorde det nu til en meget uskyldig Ting; han lod, som om der i Grunden ikke skete nogen anden Forandring end blot det, at man i Stedet for at have en Eksamenkommission, hvor alle de, der ønske at tage Eksamen som Seminarister, underkaste sig Prøven, faar nogle Mænd, — jeg antager det vil blive de samme — som møde paa Seminarierne og sidde som Censurer. Jeg tror, dette Forslag om at forlade Eksamenkommissionen og at gaa over til en Censurkommission rækker langt videre. Jeg ser ikke rettere, end at man ved at etablere en Censurkommission og udruste den med den Nødvendighed, en saadan faar, derved skaber et Mellemlid mellem Ministeren og Seminarierne. Det er jo nemlig klart, at Ministeren vil faa sine Indtryk af Seminariernes hele Ledelse og Lærerpersonele osv. fra den Kommission, der vil blive, saa